

Megemlékezés

2004. április 30-án, 94. életévében elhunyt Csapodi Csaba, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Kézirattára és Régi Könyvek Gyűjteményének nyugalmazott osztályvezetője, címzetes egyetemi tanár, az irodalomtudomány doktora.

Csapodi Csaba 1910-ben született, a neves szemészprofesszor, dr. Csapodi István nyolcadik gyermekeként. A budapesti, akkor még a Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karán 1933-ban történelem-földrajz szakon középiskolai tanári és bölcsész-doktori oklevelet szerzett. A következő évben ösztöndíjasként folytatott Bécsben levéltári kutatásokat. 1934-ben kinevezték a Magyar Nemzeti Múzeum Országos (Széchényi) Könyvtárába, majd néhány évig az Országos Magyar Történeti Múzeumban a főigazgató titkáráként működött.

Alapításától, 1942-től kezdve a Teleki Pál Tudományos Intézet Magyar Történet-tudományi Intézetének munkatársa az intézet megszüntetéséig, 1949 elejéig. Kutatásait az újkori magyar művelődés- és gazdaságtörténet terén végezte. 1944-ben Baumgarten-díjat kapott. Munkássága alapján a budapesti egyetem bölcsészeti karának magántanárává habilitálták 1946-ban. 1949-1951 között dolgozott az Országos Széchényi Könyvtárban, az Egyetemi Könyvtárban,

CSAPODY CSABA

1910 - 2004

majd az Országos Könyvtári Központban, míg végül a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárába került 1951-ben, mint a Kézirattár helyettes osztályvezetője, 1957-től, mint a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye vezetője. 1975. december 31-én innen vonult nyugdíjba.

Széleskörű munkásságot fejtett ki, számos országban folytatott könyvtörténeti kutatásokat. Összesen mintegy négyszázötven publikációja jelent meg Magyarországon és külföldön. Legfontosabb munkái: *Az Esterházyak alsólendvai*

uradalmának gazdálkodása a XVIII. század első felében. 1933, A magyar barokk. 1942, Eszterházy Miklós nádor. 1942, Világtörténelem a francia forradalomtól napjainkig. 1945 (Berlász Jenővel közösen), The Corvinian Library. History and Stock. 1973, Az Anonymus-kérdés története. 1978, A Janus Pannonius-szöveghagyomány. 1981. Feleségével, dr. Gárdonyi Klárával közös a Bibliotheca Hungarica. Kódexek és nyomtatott könyvek Magyarországon 1526 előtt három kötete, 1988-1994, Catalogus collectionis codicum Latinorum et Graecorum. 1985, Tóth Andrással és Vértesy Miklóssal közösen: Magyar könyvtártörténet. 1987. Számos publikációja jelent meg könyvtári szakkérdésekről. Az ötvenes évektől kutatási területét a XV. század könyvtörténete,

elsősorban a Corvina-könyvtár vizsgálata képezte. 1958-tól kezdődően jelentek meg közleményei a Corvina-könyvtár egyes kérdéseiről. A külföldi kutatóutak – Csapodi Csabáné dr. Gárdonyi Klárához hasonlóan – új Korvinák felfedezését tették lehetővé. E munkálatokkal párhuzamosan készült el a világon szétszóródott Korvinák reprezentatív kötete, egyben az addigi kutatások összegzése: a *Bibliotheca Corviniana*, mely öt nyelven, tizennégy kiadásban jelent meg 1967 és 1990 között. Kézikönyv a szakemberek számára, ugyanakkor művészi élményt nyújtó album az érdeklődőknek, kulturális értékeink hírét terjeszti a nagyvilágban. Munkásságának teljes bibliográfiája megtalálható a *Jubileumi csokor Csapodi Csaba tiszteletére. Tanulmányok*. Budapest, 2002, 405–433. lapjain.

A kandidátusi és a tudományok doktora fokozatot 1974-ben (*A Corvina Könyvtár története és állománya*), illetve 1978-ban (*A Janus Pannonius-szöveghagyomány*)

című disszertációival nyerte el. Az Országos Könyvtárügyi Tanács és a Magyar Tudományos Akadémia több munkabizottságának volt tagja, a Középkori Munkabizottságnak társelnöke.

1976-ban feleségével közösen akadémiai elnöki díjat kapott, 1993-ban – szintén feleségével együtt – a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 1995-ben Széchenyi-díjat. 1992-ben a Magyarok Világkongresszuszán, Budapesten előadást tartott *Nemzettudat és történettudomány* címmel. Mint címzetes egyetemi tanár kodikológiát adott elő az ELTE Bölcsészettudományi Karának Történeti Segédtudományok Tanszékén.

Élete összefont nemzeti és tudományos könyvtárunkkal, s az a hat évtized, amelyben Csapodi Csaba, kezdetben történészi, majd könyvtári-kézirattári munkáját és kutatásait folytatta, beépül a magyar művelődéstörténetbe, annak kikerülhetetlen részeként.

Rozsondai Marianne

